

75 éve ugrott az első magyar női ejtőernyős

Folyóiratunk szellemisége hathatott akkor, amikor kiváló tördelőszerkesztőnk felajánlotta közlésre alábbi írását a fényképfelvételekkel együtt. A lokálpatrióta jellegű közlés egyben alkalmat ad arra, hogy felhívassuk olvasóközönségünk figyelmét egy köreinkben kevésbé ismert, de jelentős egyéni teljesítményt nyújtó személyre. A főszerk.

Medveczky (Szabó) Gabriella 1911. június 17-én született Dombóváron. Édesapja, Szabó Ferenc kereskedő végigharcolta az első világháborút. Négyen voltak testvérek. Édesanyjuk 1922-ben tragikus hirtelenséggel elhunyt, az édesapa nehéz és szomorú körülmények között iskoláztatta őket. Gabriella a fiúk elhelyezkedése után a Vöröskereszt hivatásos ápolónői tanfolyamára jelentkezett. A tanfolyam ideje alatt gyermektelen nagynénje és férje, dr. Medveczky György örökbe fogadta. 1935-ben kapta meg oklevelét, s 1937-ig a 9. honvédkórházban dolgozott. 1937 tavaszán a Vöröskereszt egy kiemelt fontosságú légi elsősegélynyújtó tanfolyamot szervezett és indított, melynek témája a légi úton

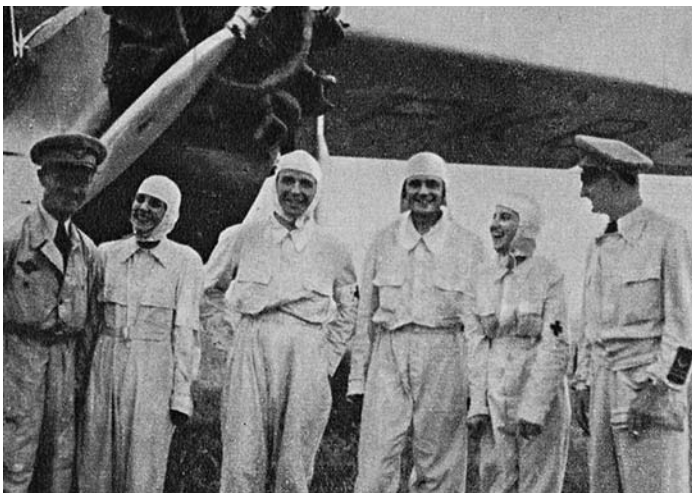
Medveczky Gabriella 1936-ban

szállított tábori segélyhely anyagának és személyzetének az adott helyszínre juttatása volt, bármilyen körülmények között. Az ejtőernyőkkel célba jutott segélyhely felállítása és berendezése, később a sebesültellátás a szintén ejtőernyővel ugrott kezelőszemélyzet feladata lett volna. A tanfolyamra húsz ápolónővért iskoláztak be. A tanfolyamon végzetek szigorú orvosi vizsgálaton vettek részt, amelyen csupán Medveczky Gabriella és Tatár Margit ápolónők feleltek meg.

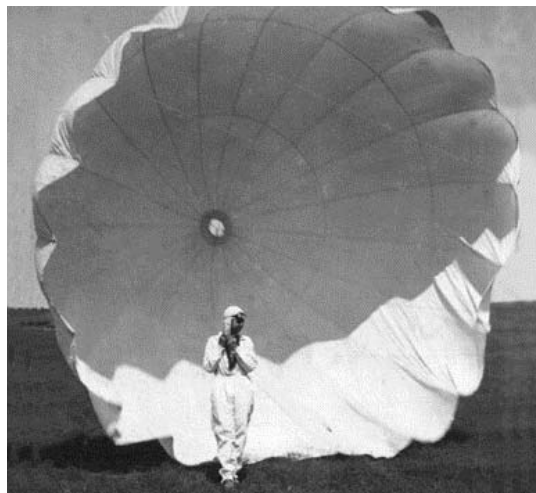
A bátor hölgyeket Czékus Ferenc százados, a 2/1 bombázószázad parancsnoka készítette fel az ejtőernyőzésre. A kiképzés részeként először kis sportgéppel, majd – ejtőernyővel a hátukon – csapatszállító repülőgép-

Az átalakított Fokker VIIIB repülőgép Mátýásföldön az indulás reggelén, előtte fehér ruhában az ugró csoport

Indulás előtt: balról a második Medveczky Gabriella

Beállított kép a földet érés után

pel végeztek szoktató repüléseket, de ugrás ekkor még nem történt.

1937. június 11–14. között a Magyar Vöröskereszt Egylet nemzetközi légimentő-konferenciát szervezett, melynek során a mátyásföldi repülőtérén sebesültszállítórepülő-bemutatót tartottak. Itt külföldi gépek is szerepeltek, de ejtőernyős ugrást csak a magyar csapat hajtott végre. Az ugráshoz fűzőt, ugrócipőt, fehér kezeslábast, valamint fejdédőt kaptak. Június 12-én a MALERT HAFKB lajstromjelű Fokker VIIIB típusú gépéből először ejtőernyővel kidobták az orvosi felszerelést, majd ezt követően hajtott végre 800 méter magasból sikeres ugrást dr. Lehoczky Béla honvéd főorvos, Medveczky Gabriella és Tatár Margit ápolónő, valamint Hídvégi Géza mentőorvos asszisztens. A gép pilótája Mititczky Béla légügyi főellenőr (fhdgy) volt. A sikeres földet érés után felállították és berendezték az orvosi sátrat valamint a műtőt.

Medveczky Gabriella a nevezetes esemény alkalmából megkapta a Légrády Ottó által ajánlott emlékszerleget, amely ma a budapesti Petőfi Csarnokban, a repülési és űrhajózási állandó kiállításon látható. (Több nőt, illetve ápolónőt már nem képeztek ki, így 1945 előtt ez volt az egyetlen ismert női ejtőernyős ugrás Magyarországon.)

1940-ben a nagyváradai hadikórház felállításánál kapott megbízást, később hasonló meg-

bízással Marosvásárhelyre került. Itt ismerkedett meg férjével, Majoros László főhadnaggyal, akivel 1944-ben házasságot kötöttek. Két gyermekük született: Majoros Gábor építész és Majoros Éva orvos, aki ma Amerikában él. (Majoros László testvére Majoros János keramikus-szobrász, kétszeres Munkácsy-díjas, érdemes művész.) Medveczky Gabriella kiemelkedő szervezőkészségét dicséri, hogy a háborús visszavonulás során két nap alatt ezerágyas tábort kórházat állított fel. Nagyon sok sebesült ennek köszönhetően élte. A háború végén Németországba került, a háború után pedig fogolytáborokban a Vöröskereszt aktuális feladatait látta el. A túlélő sebesültek valamint az egykori hadifoglyok kezdeményezésére a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága Florence Nightingale Emlékéremmel tüntette ki Medveczky Gabriellát.

A Magyar Veterán Repülők Szövetsége és az ejtőernyősök több ízben jártak tisztelgő látogatáson dombóvári otthonában, ahol mindig szíves fogadtatásra találtak. Szülővárosában 1993-ban a rendszerváltozás után alapított Pro Oppido Dombóvár díszpolgári címmel elsőként őt tüntették ki.

Medveczky Gabriella 2001. október 8-án hunyt el, sírja a dombóvári temetőben van.

ERKY-NAGY TIBOR
Dombóvár

A díszpolgári cím átvételekor 1993-ban